

det, som Overlæge Helweg holder paa, nemlig en større Anvendelse af de statsunderstøttede kommunale Anstalter. Derimod tror jeg ikke, at man efter den Trang, der er oplyst at være til Stede, kan sige: Vi behøve ikke at udvide Statsanstalterne, vi kunne benytte os udelukkende af de statsunderstøttede kommunale Anstalter. Man vil ikke kunne komme igennem ad den Vej, uden at der fremdeles i en Aarrække bliver mange af disse Stakler, som afvises. Derfor vil jeg anbefale, at Overvejelserne i Udvalget føres paa Grundlag af det foreliggende Forslag, at der arbejdes hen til at reducere Planerne saaledes, at man kommer til en rimelig Pris pr. Anstaltsplads, og at man anlægger sit Arbejde for Udvidelsen saaledes, at det sker successivt. Det er for saa vidt beklageligt, at Forslaget først kommer til at foreligge nu i Slutningen af Januar Maaned. Eftersom det sikkert er Tilfældet, at der hersker modstridende Opfattelser med Hensyn til denne Sags Løsning, saa er det dermed afgjort, at det ikke vil blive gennemført saadan lige paa en Studs. Det skulde være mere end mærkeligt, om det skulde lykkes at gennemføre dette i finansiel Henseende store og i principiel Henseende omtvistelige Forslag i Løbet af de to Maaneder, der ere tilbage i denne Rigsdagssamling. Det er for saa vidt beklageligt, men derved er intet at gøre. Kan det ske, saa meget desto bedre, men vi maa være fattede paa — og jeg antager heller ikke, dette overrasker den ærede Minister — den Mulighed, at vi ikke se Sagen løst i denne Samling. Der er saa mange væsentlige og alvorlige Overvejelser at foretage i denne Sag, at den ikke lader sig gennemføre paa en Studs. Men jeg anbefaler Sagen til velvillig mulig Behandling, fordi det er en Sag, der trænger til at blive løst og løst saa godt og ogsaa saa hurtigt, som gør ligt er.

Rørdam: Som eneste Læge i Rigsdagen ønsker jeg mindst af alt at være med til at lægge Sten i Vejen for, at de sindssyge her i Landet kunne faa den bedst mulige og hensigtsmæssigste Behandling. Det blev under en anden Sags Behandling af Justitsministeren udtalt, at naar Staten en Gang havde paataget sig den Forplig-

telse at have Omsorg for de sindssyge, burde den ogsaa opfylde denne Forpligtelse fuldt ud saaledes, at der virkedes hen til, at samtlige sindssyge bleve forplejede i Statsanstalter eller Anstalter, der vare under Statskontrol. Men fordi man anerkender dette Princip, behøver man ikke at være enig i det her foreliggende Forslag. Jeg har imod dette baade principielle og reelle Indvendinger.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem (Nielsen), der nys talte, i, at naar man ser hen til den Sum, som her er beregnet til Opførelse af en Anstalt for 360 Patienter, er den ganske overordentlig dyr, det bliver, som udtalt, ca. 7,000 Kr. pr. Seng. Naar vi se hen til den sidste Sindssygeanstalt, vi byggede, nemlig den ved Middelfart, se vi, at den var beregnet til 400 syge, og den var beregnet saaledes, at der var Plads til at udvide Antallet til 700. Den kostede 1,731,000 Kr., og saa vidt jeg kan se, var det med Inventar. Paa det her foreliggende Forslag staar der ikke noget om, hvorvidt der i Summen er medregnet Inventar til Anstalten. Da Forslaget kun har foreligget saa kort Tid, har jeg ikke kunnet skaffe Oplysning om, hvad Sindssygeanstalterne andetsteds have kostet, men i et andet Udvalg, som jeg i Fjor havde den Ære at være Medlem af, skaffede vi os Beregninger over, hvad forskellige nyere Hospitaller i Ind- og Udland have kostet, blandt andet hvad de forskellige kjøbenhavnske Hospitaller have kostet. Saaledes har Kommunehospitalet med Inventar kostet 4,500 Kr. pr. Seng, Blegdams-hospitalet 6,100 Kr., Øresundshospitalet 4,600 Kr., Vestre Hospital 2,550 Kr., det ny paa Frederiksberg, som er projekteret, 6,326 Kr. og det ny Epidemihospital for Hær og Flaade er beregnet til 5,200 Kr. pr. Seng. Naar man ser hen til — hvad jeg tror, man kan sige — at et Hospital, som skal være et moderne Hospital, i det hele er dyrere at bygge end en Sindssygeanstalt, vil man rigtignok finde det ganske overordentlig dyrt, at der her forlanges 7,000 Kr. pr. Seng, muligvis uden Inventar. Det er den ene Side af Sagen. Det er jo uheldigt, at man altid fra Statens Side, naar der skal bygges, kalkulerer saa overordentlig højt, og at Kalkulen saa til-